

Yönetmelik

Uludağ Üniversitesi'nden:

Uludağ Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, Uludağ Üniversitesi'ndeki Enstitüler tarafından yürütülen lisansüstü eğitim-öğretime ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik; yüksek lisans, doktora, sanat dallarında yapılan sanatta yeterlik, bilimsel hazırlık programı, özel öğrenci, ortaöğretim alan öğretmenliği ve benzeri programlara ilişkin öğrenci kabulü, ders plan ve programları, sınavlar, tez, diploma ve benzeri faaliyetlerin düzenlenmesi ile ilgili hükümleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

YÖK: Yüksek Öğretim Kurulu'nu,

Üniversite (UÜ): Uludağ Üniversitesi'ni,

Rektör: Uludağ Üniversitesi Rektörünü,

Senato: Uludağ Üniversitesi Senatosunu,

Yönetim Kurulu: Uludağ Üniversitesi Yönetim Kurulu'nu,

ÜDS: Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavını,

LES: Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

ÖSYM: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezini,

TUS: Tıpta Uzmanlık Sınavını,

Enstitü Müdürü: İlgili Enstitü Müdürünü,

Fen Bilimleri Enstitüsü: U. Ü. Fen Bilimleri Enstitüsünü,

Sağlık Bilimleri Enstitüsü: U. Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsünü,

Sosyal Bilimler Enstitüsü: U. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsünü,

Enstitü Kurulu: İlgili Enstitü Kurulunu,

Enstitü Yönetim Kurulu: İlgili Enstitü Yönetim Kurulunu,

Enstitü Anabilim / Ana Sanat Dalı: ilgili Enstitü Anabilim / Ana Sanat Dalını,

Anabilim/Ana Sanat Dalı Akademik Kurulu: ilgili Anabilim/Ana Sanat Dalı Akademik Kurulunu,

KPDS: Kamu Personeli Yabancı Dil Sınavını,

TOEFL (Test of English as a Foreign Language): İngilizce dil sınavını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programların Açılması, Programlara Başvuru Koşulları, Kayıt ve Kabul

Program açma teklifleri

Madde 5 — Lisansüstü programlar, Enstitülerin anabilim ve ana sanat dalları esas alınarak açılır ve yürütülür. Lisansüstü programlar, sırasıyla ilgili Enstitü Anabilim Dalı ve Enstitü Kurulunun teklifi, Senatonun onayı, Rektörün YÖK'e teklifi ve YÖK'ün kararı ile açılır. Açılan programlar Enstitü anabilim ve Enstitü ana sanat dalları ile aynı adları taşırlar. Ancak, Rektörün önerisi ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile bir Enstitü anabilim veya ana sanat dalında, o Enstitü anabilim veya Enstitü ana sanat dalından değişik bir ad taşıyan bir lisansüstü program açılabileceği gibi, disiplinler arası lisansüstü program da açılabilir. Aynı usule tabii olmak kaydıyla, yurtiçi ve/veya yurtdışındaki üniversiteler ile ortak lisansüstü programlar da açılabilir.

Kontenjanların belirlenmesi ve ilanı

Madde 6 — Enstitü anabilim/ana sanat dalları kendi akademik kurullarında, Senatonun kabul ettiği yüksek lisans, doktora ve tıpta uzmanlık eğitimi değerlendirme ölçütlerine uygun olarak belirleyecekleri öğrenci kontenjanlarını ve varsa kontenjanlarla ilgili özel koşulları ilgili Enstitü Müdürlüğüne bildirir. İlgili Enstitü Kurulu kontenjanlarla ilgili gerekli düzenlemeyi yapar. Enstitü Kurulunca önerilen ve Üniversite Senatosunda karara bağlanan lisansüstü öğrenci kontenjanları Rektör onayı ile ilan edilir.

Yüksek lisans programına başvuru koşulları

Madde 7 — Bir öğrencinin tezli veya tezsiz yüksek lisans programına başvurabilmesi için;

a) Bir lisans diplomasına sahip olması gerekir.

b) Senatonun belirleyeceği ölçütler doğrultusunda LES (Fen bilimleri için standart sayısal, sosyal bilimler için eşit ağırlıklı-sözel ve sağlık bilimleri için sayısal) taban puanına sahip olması gerekir.

c) Yükseköğretim Kurulu'nun kabul ettiği yabancı dillerin birinden (İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, Rusça) ÜDS, KPDS, TOEFL ve Uludağ Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu tarafından yapılan yabancı dil sınavından Senatonun belirleyeceği taban puanını almış olması gerekir. Bunun dışındaki yabancı dil belgelerinin eşdeğerliğine ilgili Enstitü Yönetim Kurulu karar verir.

d) Yabancı uyruklu adaylarda TÖMER tarafından verilen Türkçe yeterlik ve LES sonuç belgeleri aranır.

Doktora programına başvuru koşulları

Madde 8 — Bir öğrencinin doktora programına başvurabilmesi için;

a) Yüksek lisans diplomasına veya tıp, diş hekimliği ve veteriner fakülteleri diplomasına veya eczacılık ve fen-edebiyat fakültesi lisans mezunlarının Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine

sahip olması gerekir. Lisans diploması ile doktora programına başvuru ise doktora programının özel uygunluk koşuluna bağlıdır.

b) Yüksek lisans ve lisans diplomasıyla başvuranlardan LES puanının, fen bilimleri için standart sayısal, sosyal bilimler için eşit ağırlıklı-sözel, sağlık bilimleri için sayısal puan türlerinde Senatonun belirleyeceği taban puanına sahip olması şartı aranır.

c) Tıp Fakültesi mezunu olup, temel tıp bilimleri doktora programlarına başvuranlardan LES veya TUS belgelerinden biri istenir. TUS puanı ile başvuranların en az 50 (elli) temel tıp puanı almış olması gerekir. (temel tıp puanı, TUS sınavında temel tıp bilimleri test-I bölümünden elde edilen standart puanın 0.7, temel tıp bilimleri test-II bölümünden elde edilen standart puanın 0.3 ile çarpılarak toplanmasıyla elde edilir). Daha önce TUS sınavına girerek uzmanlık eğitimini bitirenlerin doktora eğitimine başvuruları esnasında LES veya TUS sınavına giriş şartı aranmaz.

d) Yükseköğretim Kurulunun kabul ettiği yabancı dillerin birinden (İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, Rusça) ÜDS, KPDS, TOEFL ve Uludağ Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu tarafından yapılan yabancı dil sınavından Senatonun belirleyeceği taban puanını almış olması gerekir. Bunun dışındaki yabancı dil belgelerinin eşdeğerliğine Senato karar verir.

e) Yabancı uyruklu adaylarda TÖMER tarafından verilen Türkçe yeterlik ve LES sonuç belgeleri aranır.

Sanatta yeterlik programına başvuru koşulları

Madde 9 — Bir öğrencinin sanatta yeterlik programına başvurabilmesi için;

a) Yüksek lisans diplomasına sahip olması gerekir.

b) Senatonun her yıl belirleyeceği sözel standart LES taban puanına sahip olması gerekir.

c) Yükseköğretim Kurulu'nun kabul ettiği yabancı dillerin birinden (İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, Rusça) ÜDS, KPDS, TOEFL ve Uludağ Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu tarafından yapılan yabancı dil sınavından Senatonun belirleyeceği taban puanını almış olması gerekir. Bunun dışındaki yabancı dil belgelerinin eşdeğerliğine Senato karar verir.

d) Yabancı uyruklu adaylarda TÖMER tarafından verilen "Türkçe yeterlik belgesi" ile LES sonuç belgesi aranır.

Giriş sınavları için jüri seçimi, değerlendirme ve kayıt

Madde 10 — Lisansüstü programlara giriş sınavları jüri tarafından yapılır.

Jüri; ilgili Anabilim Dalı Kurulunun önerisi alınarak Yönetim Kurullarınca belirlenen üç veya beş asıl, iki veya üç yedek üyeden oluşur. Jüri kendi arasında bir komisyon başkanı seçer.

Yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik çalışması programları için başvuru şartlarını yerine getiren öğrenciler mülakata alınır. Mülakatın formatı bir yönerge ile belirlenir, sonuçlar ve mülakat sınav belgeleri komisyon başkanı tarafından bir tutanakla en geç iki gün içinde Enstitü Müdürlüğüne teslim edilir.

Senato, yüksek lisans ve doktora programına kabul edilecek adayın değerlendirilmesinde;

a) LES,

b) Lisans/yüksek lisans mezuniyeti,

c) Yabancı dil,

d) Mülakat

notunun mutlak değerlendirmeye ilişkin yüzde ağırlıklarını belirler.

Adaylar, not ortalamasına göre sıralanır, eşitlik durumunda yabancı dil puanına bakılır. Kontenjanlar bu sıralamaya göre doldurulur. Değerlendirme sonuçları Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir ve Enstitü Müdürlüğüne ilan edilir.

Yurtiçinde lisans ya da yüksek lisans diplomasına sahip yabancı uyruklulardan Türkçe yeterlik belgesi aranmaz, ancak LES'e girmiş olması koşulu aranır. Değerlendirme, mülakat sonucuna göre yapılır.

Kayıt yaptırmayanların neden olduğu kontenjan boşlukları, Enstitünün belirleyeceği tarihler arasında listedeki sıralama esas alınarak doldurulabilir.

Değişik mevzuat hükümlerine tabi olan öğrenci adayları, kesin kayıt sırasında kendi kurum amirinden programa devam edebileceğine dair izin belgesi getirmekle yükümlüdür. UÜ mensupları ise Rektörden izin almak zorundadır. İzin belgesi getirmeyen adayın kesin kaydı yapılmaz ve bu durumdaki adaylar kazanılmış hak iddiasında bulunamazlar.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

Madde 11 — Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen ve nitelikleri aşağıda belirtilen öğrencilere eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Buna göre;

a) Lisans veya yüksek lisans derecesini başvurdukları yüksek lisans veya doktora programından farklı alanda almış olan adaylar ile lisans veya yüksek lisans derecelerini Uludağ Üniversitesi dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora adayları bilimsel hazırlık programına, Enstitüdeki lisansüstü programlarına başvuru şartlarına göre öğrenci olarak kabul edilir.

b) Yüksek lisans ve doktora programlarında, bilimsel hazırlık programına alınacak öğrenciler, eğitim-öğretim yarıyılı başlamadan önce ilgili Anabilim Dalı Akademik Kurulunun önerisi ve Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir.

c) Bilimsel hazırlık programı en fazla iki yarıyıl olarak düzenlenebilir. Bu programda geçirilen süre bu Yönetmelikte belirtilen yüksek lisans ve doktora programı sürelerinin dışındadır.

d) Bilimsel hazırlık programında alınması gereken dersler, ilgili lisansüstü programda öngörülen derslerin yerine geçemez.

e) Bilimsel hazırlık programına kabul edilen; yüksek lisans öğrencilerinin alacağı dersler lisans, doktora öğrencilerinin alacağı dersler ise lisans ve yüksek lisans derslerinden seçilebilir. Bilimsel hazırlık programı en az 12, en fazla 24 kredilik ders yükünden oluşur.

f) Bilimsel hazırlık programında alınan derslerin başarı durumu ilgili programın ölçütlerine göre değerlendirilir. Öngörülen süre içinde derslerin tamamından başarılı olamayan öğrenciye bir defaya mahsus olmak kaydıyla başarısız olduğu derslerden ek sınav hakkı verilir. Başarısız olması halinde Enstitü ile ilişkisi kesilir.

Özel öğrenci kabulü

Madde 12 — Lisans mezunları belirli bir konuda bilgisini artırmak amacı ile bir yüksek lisans programı dersine, yüksek lisans mezunları veya eşdeğer diplomaya sahip olanlar bir doktora ders programı dersine özel öğrenci statüsünde devam edebilmek için müracaat edebilir. Bu statü, ilgili anabilim dalı kurulu teklifi ve ilgili Yönetim Kurulu kararı ile oluşturulur. Özel öğrenci statüsünde olanlar öğrencilik haklarından yararlanamaz; ancak derse devam etme şartını yerine getirmesi halinde, ilgili derse devam ettiğine ilişkin bir belge verilir. Özel öğrenci statüsü ile bir dönemde en fazla iki derse devam edilebilir. Bu öğrenciler, ilgili mevzuata göre belirlenen öğrenim ücretini öderler.

Yatay geçiş yoluyla ğrenci kabulü

Madde 13 — Üniversitedeki veya diğeri bir yükseköğretim kurumundaki eşdeğeri bir lisansüstü programda en az bir yarıyılı başarı ile tamamlamış öğrenciler, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Tez aşamasında yatay geçiş yapılamaz. Yatay geçiş için de başvuruda belirtilen şartlar geçerlidir. Yatay geçiş için başvuran öğrencinin not dökümü ve ders içerikleri ilgili anabilim dalı kurulunca oluşturulan komisyon tarafından değerlendirilir. Komisyon gerekli görmesi halinde ilgili öğrencinin müracaat ettiği programa intibakı için ek dersler almasını önerebilir; aday mülakata alınır ve sonuçlar ilgili Enstitüye bildirilir. Yatay geçiş işlemi, ilgili Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir.

Ortaöğretim alan öğretmenliğı tezsiz yüksek lisans programına öğrenci kabulü

Madde 14 — Bir öğrencinin bu programa başvurabilmesi için; YÖK'ün belirlediğı ilgili alanda lisans diplomasına sahip olması ve başvurduğu programın puan türünde LES sınavından en az 45 puan alması gerekir.

Değerlendirme koşulları

Madde 15 — Senato, ortaöğretim alan öğretmenliğı tezsiz yüksek lisans programına başvuracak adayın değerlendirilmesinde; LES, lisans mezuniyet ve mülakat notunun mutlak değerlendirmeye ilişkin yüzde ağırlıklarını belirler.

Adaylar not ortalamasına göre sıralanır, eşitlik durumunda LES notuna bakılır. Kontenjanlar bu sıralamaya göre doldurulur. Değerlendirme sonuçları Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir ve Enstitü Müdürlüğüne ilan edilir.

Gelişmekte olan üniversitelere öğretim elemanları yetiştirilmesi

Madde 16 — 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 35 inci maddesi uyarınca bir başka üniversiteden geçici kadro tahsisi ile lisansüstü eğitim yapmak amacı ile müracaat edilmesi halinde, öğrenci adaylarında bu Yönetmeliğın öngördüğü şartlar aranır.

Lisansüstü programlara kayıt

Madde 17 — Lisansüstü programlara kesin kayıtlar Senatonun belirlediğı tarihlerde yapılır. Belirtilen tarihlerde kesin kayıt yaptırmayanlar veya kayıt şartlarını yerine getirmediğı için (eksik evrak ve benzeri) kaydı yapılmayanlar herhangi bir hak iddia edemezler.

Kayıt yenileme

Madde 18 — Lisansüstü programlara kayıtlı bulunan öğrenciler, hangi aşamada olduklarına bakılmaksızın her yarıyılın ilk iki haftası içinde Enstitülerce belirlenen esaslara göre Üniversite mensupları hariç katkı paylarını ödeyerek kayıtlarını yenilerler. Kaydını yenilemeyen öğrenciler o yarıyıl için öğrencilik haklarından yararlanamaz. Arka arkaya iki yarıyıl kaydını yenilemeyen öğrencinin Yönetim Kurulu kararı ile ilişkisi kesilir.

İzinli sayılma

Madde 19 — Haklı ve geçerli nedenlerle, Yönetim Kurulu kararı ile eğitim-öğretim süresince en fazla iki yarıyıl öğrenci izinli sayılabilir. İzinli sayılma süresi öğrenim ve ek süreden sayılmaz. Bu süreler zarfında öğrenciye giremediğı laboratuvar, uygulama, yarıyıl sonu sınavları için tekrarlama hakkı verilmez. Yarıyıl sonu ve mazeret sınavları açılmaz, ancak giremediğı bu sınav hakları saklı tutulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisansüstü Programlarda Dersler ve Danışman Atanması

Lisansüstü ders programı

Madde 20 — Lisansüstü ders programı; Enstitülerin Anabilim Dallarında açılan Enstitü zorunlu dersleri, anabilim dalı zorunlu ve seçimli dersleri ile alan dışı seçmeli derslerden oluşur. Ders programı ve olası değışiklikler anabilim dalı kurulu önerisi, Enstitü Kurulu teklifi ve Senato kararı ile gerçekleşir. Ancak gerekli görülmesi halinde ilgili anabilim dalı teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile yüksek lisans öğrencilerine lisans derslerinden, doktora öğrencilerine ilgili Enstitünün veya bir başka yüksek öğretim kurumunun Enstitü lisansüstü programından ders alması sağlanabilir. Bu derslerden başarılı olma şartı aranır; ancak bu dersler kredi yükünden sayılmaz.

Anabilim dalı akademik kurulları her yıl Nisan ayında bir sonraki eğitim-öğretim yılının ders programını değerlendirir, varsa ders değışiklik teklif ve gerekçelerini Enstitü Kurulu'na sunar.

Ders programı bütünlüğü içerisinde; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerini kazandırma özellikleri dikkate alınır ve bu özelliklerin sağlanmasında uluslararası kabul görmüş ulusal ve uluslar- arası üniversitelerin lisansüstü ders programlarından yararlanılır.

Bir yarıyıllık eğitim-öğretim süresi içinde, haftalık bir saatlik teorik ders veya iki saatlik uygulama, laboratuvar veya problem çözümü "bir kredi saat" olarak değerlendirilir. Lisansüstü programlarda bir ders en fazla üç kredi saat olarak düzenlenebilir.

Derslerin seçilmesi ve ders kaydı

Madde 21 — İlgili Enstitü tarafından kesin kaydı yapılmış olan öğrencilerin ders programlarının belirlenmesi görevini bir danışman atanana kadar tezli yüksek lisans ve doktora programlarında anabilim dalı başkanları; sanatta yeterlik programlarında ise ana sanat dalı başkanları üstlenir.

Yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarındaki dersler, Yönetim Kurulunun teklifi ve Senato kararı ile tespit edilen öğrenci sayısına göre açılabilir ve sınavı o yarıyıl sonunda yapılır. Birbirinin devamı niteliğinde olan (I ve II) dersler ise aynı yarıyıl içinde açılmaz. Bu dersler anabilim dalı başkanlığının teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile ön şartlı dersler olarak uygulanabilir.

Yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik öğrencisi ders ve tez aşamasında birer seminer vermek zorundadır. Seminerler kredisiz olup başarılı-başarısız olarak değerlendirilir. Seminerin başarısız olması halinde seminer tekrarlanır. Seminer metni dönem sonunda ilgili anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile Enstitüye gönderilir.

Yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin, Senatonun belirleyeceği takvime göre katkı payını yatırmaları ve ilgili Yönetim Kurulunun belirleyeceği takvime göre de eğitim-öğretim dönemi başlamadan önce ders kayıtlarını yaptırmaları gerekir.

Ders başarısı

Madde 22 — Derslerin sınavı yazılı, yazılı-sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir. Sınav evrakı ve sonuçları anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile ilgili Enstitüye iletilir. Ders başarısının tespitine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Tezli yüksek lisans programı ile doktora ve sanatta yeterlik programlarında (lisans derecesine dayalı doktora programları hariç) dersler, birbirini izleyen iki yarıyıl, tezsiz yüksek lisans programlarında ise dört yarıyıl olarak programlanır. Lisansüstü programlarda alınan derslerden sınava girebilmek için kuramsal derslerde % 70, uygulamalı derslerde % 80 devam etmiş olma şartı aranır. Sınavlar 100 üzerinden verilen puanlar ile değerlendirilir. Başarılı olmak için tezli ve tezsiz yüksek

lisans programlarında 100 üzerinden en az 70; doktora ve sanatta yeterlik programlarında ise 100 üzerinden en az 75 puan almak gerekir. 100 üzerinden alınan puanların harf notu ve katsayı karşılıkları aşağıdaki gibidir:

Harf Notu	Katsayısı	Puan
AA	4.00	90-100
BA	3.50	85-89
BB	3.00	80-84
CB	2.50	75-79
CC	2.00	70-74
DC	1.50	65-69
DD	1.00	60-64
FD	0.50	50-59
FF	0	0-49

Yukarıdaki harf notları dışında D = Devamsız, S = Süren çalışma, E = Eksik, G = Geçer, M = Muaf, K = kalır harfleri de kullanılabilir.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde 100 üzerinden alınan puanların harf notları ile değerlendirilmesinde;

1) Yüksek lisans ve bilimsel hazırlık programlarında (AA), (BA), (BB), (CB), (CC); doktora programında ise (AA), (BA), (BB) ve (CB) alan öğrenci o dersi başarmış sayılır.

2) (D), derse devam yükümlüğüne ve/veya ders uygulamalarına ilişkin koşulları yerine getirmeyen öğrenciye verilir. Not ortalaması hesabına (FF) olarak geçilir.

3) (S), tezini başarıyla sürdürmekte olan öğrenciye verilir.

4) (E), ilgili dersin ön koşullarını yerine getirmiş olma şartına bağlı olmak kaydıyla, hastalık veya Enstitü Yönetim Kurulunca kabul edilebilir bir gerekçe ile dönem sonu sınavı, seminer, laboratuvar, ödev ve benzeri yükümlüğünü yerine getirmeyen öğrenciye verilir. (E) alan öğrenci notlarının Enstitüye tesliminden itibaren onbeş gün içinde eksikliklerini tamamlamak zorundadır. Ancak mazeretin uzaması halinde Enstitü Yönetim Kurulu'nun kararı ile eksik tamamlama süresi, bir sonraki kayıt dönemine kadar uzatılabilir. Aksi halde (E), (K veya FF) notuna dönüşür.

5) (G), kredisiz dersler ve tez çalışmalarını başarıyla tamamlayan öğrencilere verilir.

6) (M), yatay geçiş ile intibak işlemini tamamlayan öğrencinin müracaatı üzerine, daha önceki öğretim kurumunda alıp da, başarılı olduğu dersin anabilim dalı başkanlığınca belirlenen denklik önerisi üzerine Enstitü Yönetim Kurulunun onayı sonucu verilen nottur. Başka bir lisansüstü eğitim kurumundan yatay geçiş yoluyla gelen ve bu Yönetmelik gereği dersi tekrarlayacak öğrenciye (M) verilmez. (M) notu yarıyıl ortalamalarına dahil edilmez.

7) (K), kredisiz dersler ile tez çalışmasında başarısız olan öğrenciye verilir. Tez çalışmasında (K) alan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

b) Lisansüstü programlarda; herhangi bir dersin sınavında başarısız olan öğrenci, kendisine tanınan ders alma süresi içinde (o ders açılmasa dahi) her yarıyıl sonunda yapılacak sınavlara girmek zorundadır; ancak devamsızlık sebebiyle başarısız sayılan veya ilgili dersin ön koşullarını yerine getirmeyen öğrenci, açıldığı dönemde dersi tekrarlar. Dersin açılmaması veya programdan çıkartılmış olması halinde, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Yönetim Kurulu kararı ile o dersin yerine eşdeğer bir ders belirlenir. Bu durumda öğrenci başarısız olup da tekrarlamak zorunda olduğu ders yerine muadil dersten sorumlu olur.

c) Anabilim dalı başkanları, lisansüstü programlarda yer alan derslerin sınav sonuçlarını, sınav evrakı ve protokolünü sınavların tamamlanmasını takip eden beş gün içinde anabilim dalı başkanları aracılığı ile ilgili Enstitü Müdürlüğüne gönderir.

Ders başarı ortalaması

Madde 23 — Öğrencinin başarı durumu, her yarıyıl sonunda bu Yönetmeliğin 22 nci maddesindeki tabloda harf notu karşılığı olarak verilen katsayının üzerinden hesaplanan yarıyıl akademik not ortalaması (YANO) ve genel akademik not ortalaması (GANO) ile belirlenir. YANO, öğrencinin kayıtlı olduğu yarıyılın ağırlıklı not ortalamasıdır. GANO, öğrencinin lisansüstü programa girişinden itibaren, kayıtlı bulunduğu anabilim dalının ders programındaki derslerinin tümü göz önüne alınarak ders dönemi sonunda hesaplanan ağırlıklı not ortalamasıdır.

YANO ve GANO ağırlıklı not ortalamaları ile hesaplanır. Ağırlıklı not ortalaması, alınan derslerin kredileriyle, derslerden alınan harf notlarının eşdeğeri ağırlık katsayılarının çarpımından elde edilen toplamın, toplam krediye bölünmesiyle bulunur. Ağırlıklı not ortalaması virgülden sonra iki haneli olarak hesaplanır.

Gerek YANO ve gerekse GANO öğrencinin kredili derslerden aldığı, (AA) dan (FF) ye kadar notların değerlendirmeye katılması ile belirlenir.

Öğrencinin aldığı tüm notlar not kütüğüne işlenir.

Danışman atanması

Madde 24 — Lisansüstü programlarda danışman atanması koşulları şunlardır:

a) İlgili anabilim dalı, kesin kaydını yaptıran her öğrenci için, Senatonun kabul ettiği yüksek lisans, doktora ve tıpta uzmanlık değerlendirme ölçütleri ile belirlenen danışmanlık niteliklerine uygun o anabilim dalında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentler arasından bir danışmanı belirleyerek bir ay içinde Enstitüye önerir. Sanatta yeterlik eğitiminde aynı ölçütler uygulanır.

b) Yönetim Kurulu, yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik öğrenimi yapacak öğrenciye bir danışman tayin eder. Bir öğretim üyesi, Senato tarafından benimsenen şartlara göre belirlenecek sayıda lisansüstü öğrenciye danışmanlık yapabilir.

c) Danışmanın istifası veya her hangi bir nedenle görev yapamaması halinde, anabilim dalı, öğrenciye danışman belirleme usulüne göre iki hafta içinde yeni bir danışman adayını önerir.

d) Ders danışmanı aynı zamanda tez danışmanıdır; ancak danışman, tez aşamasında ilgili anabilim dalı kurul teklifi ve ilgili Yönetim Kurulu kararı ile değiştirilebilir.

e) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, ilgili Enstitünün farklı veya bir başka üniversitenin benzer anabilim dalından olmak kaydıyla anabilim dalı akademik kurul teklifi ve ilgili Yönetim Kurulu kararı ile ikinci bir danışman atanabilir.

f) Danışman atanıncaya kadar lisansüstü öğrenci danışmanlığını anabilim dalı başkanı yürütür.

g) Yönetim Kurulu, süresi içerisinde danışman teklifi yapılmaması halinde, ilgili anabilim dalı öğretim üyelerinden Senatonun kabul ettiği yüksek lisans, doktora ve tıpta uzmanlık eğitimi değerlendirme ölçütleri ile belirlenen danışmanlık

niteliklerine uygun o anabilim dalında görevli profesör, doçent ve yardımcı doçentler arasından bir danışmanı belirleyerek atar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç

Madde 25 — Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrenciye bilimsel araştırma yaparak bilgiye erişme, değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazandırmak ve tez çalışmasının Senatonun belirlediği tez yazım ölçütlerine uygun olarak yazılmasını, tezin veya tez konusunda tam metin özgün bir makalenin ulusal ve/veya uluslar arası indekslere giren dergilerden birinde yayımlanmasını sağlamaktır.

Kapsam

Madde 26 — Tezli yüksek lisans programı 21 kredi saatten az ve 28 kredi saatten fazla olmamak koşuluyla en az 7 adet ders, seminer (kredisiz) ve tez çalışmasından oluşur.

Süre

Madde 27 — Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi dört yarıyıldır.

Ek süre

Madde 28 — Derslerini ve seminerlerini başarıyla bitiren; ancak tez çalışmasını dördüncü yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan bir öğrenciye ilgili Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Yönetim Kurulunun kararı ile en fazla iki yarıyıl ek süre verilebilir.

Tez konusunun belirlenmesi

Madde 29 — Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci, bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinde belirlenen amaca uygun bir tez hazırlamak zorundadır. Sanat dallarında, bir sanat eseri yapımı veya bir konser tez konusu olarak verilebilir.

Birinci yarıyıl programını tamamlayan öğrencinin, danışmanı gözetiminde hazırladığı tez konusu proje haline getirilir ve anabilim dalı kurulu teklifi olarak Enstitüye sunulur. Proje Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir. Tez konusu en geç üçüncü yarıyıl başına kadar belirlenir.

Yüksek lisans tez çalışması ve sonuçlandırılması

Madde 30 — Dersler tamamlandıktan sonra en az bir yarıyıl geçmeden, öğrenci tarafından tez veya sanat eseri teslim edilemez.

Danışman, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık dönemine ilişkin tez öğrencisinin çalışmalarıyla ilgili birer gelişme raporu hazırlayarak ilgili Enstitü Müdürlüğüne verir. Danışman, gelişme raporunda öğrencinin çalışmasını "başarılı" veya "başarısız" olarak değerlendirir. Tez yazımına başlanması halinde bu durum son gelişme raporunda belirtilir. Tez, ilgili enstitülerin tez yazım kurallarına göre yazılır.

Danışmanı tarafından tamamlanması kabul edilen tez hazırlanarak, ciltsiz beş kopyası anabilim dalı başkanlığı aracılığı ile ilgili Enstitüye teslim edilir.

Ana sanat dalı yüksek lisans tez çalışmalarının tamamlanmasında ise, ana sanat dalında yaptırılan uygulamalı sanat eseri ile ilgili bir çalışma metni öğrenci tarafından hazırlanır. Çalışmanın tamamlanmasının tez danışmanı tarafından kabul edilmesi halinde, çalışma metni, varsa resim, slayt, çizim, taşınabilir uygulama eseri ve benzeri araçlarla desteklenerek 5 (beş) kopyası ana sanat dalı başkanlığı aracılığı ile ilgili Enstitüye teslim edilir. Sanat eseri taşınamayan bir uygulama ise, jüri uygulamayı yapıldığı yerde değerlendirir.

Jürinin belirlenmesi ve sınav

Madde 31 — Yüksek lisans tez jürisi, anabilim dalı başkanlığının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir.

Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri başka bir anabilim dalından veya başka bir yüksek öğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş kişiden oluşur. İkinci tez danışmanının olması halinde, ikinci danışman üç kişilik jüride yer almaz. Yönetim Kurulu önerilen bu isimleri dikkate alarak biri danışman öğretim üyesi olmak üzere asıl ve yedek jüri üyelerini belirler. Enstitü görevlendirme yazılarını ve tezleri asıl ve yedek jüri üyelerine, Yönetim Kurulu kararını ve sınav ile ilgili belgeleri anabilim dalı başkanlığına gönderir. Öğrenci de konuya ilişkin yazılı olarak bilgilendirilir.

Enstitü, tez çalışmasının yazım kurallarına uygunluğunu saptar, gerekirse düzeltilmek üzere iade eder. Anabilim dalı başkanlığı jüriye seçilecek üyelerin iki katına kadar üye ismini Enstitüye önerir.

Jüri üyelerinden herhangi birinin sınava katılmaması halinde sınav, anabilim dalı Başkanının çağrısı üzerine yedek üyenin katılımı ile yapılır. Başka Anabilim Dalı veya yüksek öğretim kurumundan seçilen jüri üyesinin sınava katılmaması durumunda dışarıdan çağrılacak yedek üye göreve davet edilir.

Anabilim dalı başkanlığı, sınav yeri ve zamanını sınavdan bir hafta önce Enstitü Müdürlüğüne bildirir ve ilan eder. Sınav, Yönetim Kurulu kararının tebligatını izleyen günden başlayarak en geç bir ay içinde dinleyiciye açık olarak yapılır.

Sınav, tezin aday tarafından sunulması ve soru-cevap bölümünden oluşur. Jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla "kabul", "ret" veya "düzeltme" kararı verir. Jüri, kararını ayrıntılı olarak gerekçelendirir. Jüri üyelerinin kişisel raporları ve jüri üyelerinin ortak raporları diğer sınav evrakları ile birlikte anabilim dalı başkanlığı tarafından sınavı izleyen üç gün içerisinde Enstitüye bildirilir.

Tezi kabul edilen öğrencinin mezuniyet işlemleri yapılır. Tezi ret edilen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye, Yönetim Kurulu düzeltmelerin yapılabilmesi için üç aya kadar ek süre verebilir. Tez; zorunlu haller dışında bu süre sonunda, aynı jüri önünde tekrar savunulur. Bu savunma sınavında da tezi ret edilen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

İlişik kesme

Madde 32 — Aşağıdaki durumlarda;

a) Kayıt olduğu ilk yarıyıldan itibaren izinli hali saklı olmak kaydı ile kredili derslerinin tamamından başarısız olan (seminerlerden başarılı olsa dahi),

b) Dört yarıyıl sonunda kredili derslerden veya seminerden başarısız olan,

c) Tez çalışması esnasında hazırlanan danışman raporlarında üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız olan,

d) Düzeltme verilmiş olması halinde yasal sürede tezini tamamlayıp Enstitü'ye teslim etmeyen,

e) Tezi ret edilen,

f) Birbirini izleyen iki yarıyıl kaydını yenilemeyen

öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

Yüksek lisans diploması

Madde 33 — Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla jüri üyesi sayısı kadar tez çalışmasının ciltlenmiş kopyasını jüri üyelerine verilmek üzere anabilim dalı başkanlığına, tez çalışmasının ciltlenmiş üç kopyasını da ilgili Enstitüye sınava giriş tarihinden itibaren bir ay içinde teslim eden öğrenci, yüksek lisans diploması almaya hak kazanır.

Yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu Enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç

Madde 34 — Tezsiz yüksek lisans programının amacı, öğrenciye mesleki konuda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programı ikinci öğretim olarak da yapılabilir.

Kapsam

Madde 35 — Tezsiz yüksek lisans programı, toplam 30 krediden az, 40 krediden fazla olmamak koşuluyla en az on adet ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Danışmanın gerekli görmesi halinde, öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden de seçilebilir. Ancak bu dersler krediye sayılmaz.

Süre

Madde 36 — Tezsiz yüksek lisans ders programı dört yarıyıl olarak planlanır, tamamlama süresi en fazla altı yarıyıldır.

Dönem projesi

Madde 37 — Dönem projesi iki yarıyılı kapsayacak şekilde düzenlenir. Birinci yarıyıl derslerini başarıyla tamamlamış olan öğrenciler dönem projesini alabilirler.

Öğrenci, dönem projesinin başladığı yarıyıldan itibaren dönem projesine kayıt yaptırmak ve dönem sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır. Dönem projesi, öğrencinin yüksek lisans ders programında edindiği bilgilerin uygulamada etkin olarak kullanılmasını kapsar. İlgili Enstitü, tezsiz yüksek lisans programının sonunda dönem projesi konusunda lisansüstü yeterlik sınavı düzenler. Lisansüstü yeterlik sınavı jürisi oluşturulması ve sınavla ilgili prosedür de bu Yönetmeliğin 31 inci maddesi hükümleri uygulanır. Sınav, dönem projesi ile birlikte değerlendirilir. Jüri, sınavı salt çoğunlukla "başarılı" veya "başarısız" olarak değerlendirir. Başarısız olunması halinde üç ay düzeltme süresi verilir. Tekrar başarısızlık halinde, bu Yönetmeliğin 38 inci maddesi hükümleri uygulanır.

İlişik kesme

Madde 38 — Aşağıdaki durumlarda öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir:

- Kayıt olduğu ilk yarıyıldan itibaren izinli hali saklı olmak kaydı ile kredili derslerinin tamamından başarısız olan (seminerlerden başarılı olsa dahi),
- Altı yarıyıl sonunda kredili dersleri ve dönem projesinden başarısız olan,
- Yeterlik sınavından başarısız olan,
- Birbirini izleyen iki yarıyıl kaydını yenilemeyen.

Tezsiz yüksek lisans diploması

Madde 39 — Kredili derslerini, dönem projesini ve yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan tezsiz yüksek lisans öğrencisine yüksek lisans diploması verilir.

Yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu Enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

ALTINCI BÖLÜM Doktora Programı

Amaç

Madde 40 — Doktora programının amacı;

- Öğrenciye bağımsız araştırma yapma,
- Bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma,
- Yeni sentezlere ulaşabilme yeteneği kazandırmaktır.

Doktora çalışması sonucunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini sağlaması ve tezin veya tez konusunda tam metin özgün bir makalenin Senatonun belirlediği uluslararası indekslere giren dergilerden birinde yayımlanması gerekir.

Kapsam

Madde 41 — Doktora programı;

a) Yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için toplam 24 krediden az, 30 krediden fazla olmamak kaydıyla en az yedi adet ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez çalışması ve bu Yönetmeliğin 40 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yayımlardan oluşur.

b) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için 42 krediden az, 50 krediden fazla olmamak kaydıyla en az on dört adet ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi, tez çalışması ve bu Yönetmeliğin 40 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yayımlardan oluşur.

Doktora dersleri, ilgili Enstitü anabilim dalı başkanlığının teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile diğer enstitü ve yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan doktora derslerinden de seçilebilir. Bu dersler kredi yükünden sayılır.

Süre

Madde 42 — Doktora programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için sekiz yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıldır. Ancak doktora programı tez izleme komitesinin olumlu görüşü ve anabilim dalı başkanlığının teklifi ile;

- Yüksek lisans derecesi ile kabul edilenlerde altıncı yarıyıl,
- Lisans derecesi ile kabul edilenlerde sekizinci yarıyıl sonunda tamamlanabilir.

Doktora programında öngörülen kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır.

Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen; ancak öngörülen sürede tez çalışmasını tamamlamadığı için tez savunma sınavına giremeyen bir öğrenciye, ilgili tez izleme komitesinin olumlu görüşü, anabilim dalı başkanlığının teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile tezini tamamlaması ve savunması için en fazla dört yarıyıl ek süre verilebilir.

Lisans derecesi ile doktora programına kayıtlı olan bir öğrenci, en az ilk iki yarıyılın derslerini başarmış ve ilgili yüksek lisans programında öngörülen ders kredi yükünü tamamlamış olması kaydıyla, danışmanının olumlu görüşü, anabilim dalı başkanlığının teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile yüksek lisans programına geçebilir. Öğrenci bu şartlara bağlı olarak doğrudan tez çalışmasına başlayabilir. Geçiş başvuruları en geç dördüncü yarıyıl başına kadar ilgili anabilim dalı başkanlığına yapılır.

Yeterlik sınavı

Madde 43 — Yeterlik sınavı her yarıyılın sonunda olmak üzere yılda iki kez yapılır.

Derslerini ve seminerini başarı ile tamamlayan yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç beşinci yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

Öğrenci; doktora yeterlik sınavına girebilmek için Yükseköğretim Kurulunun kabul ettiği yabancı dillerin birinden (İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, Rusça) ÜDS' den, Senatunun belirleyeceği doktora başvuru koşullarındaki taban puanı almış olmalıdır.

Anabilim dalı başkanlığı jüriye seçilecek üyelerin iki katına kadar üye ismini Enstitüye önerir. Jüri, en az biri başka bir yüksek öğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş kişiden oluşur. Danışman, jürinin doğal üyesidir. Yönetim Kurulu önerilen adaylar arasından asıl ve yedek jüri üyelerini belirler; görevlendirme yazılarını, Yönetim Kurulu kararını ve sınav ile ilgili belgeleri anabilim dalı başkanlığına gönderir. Öğrenci de konuya ilişkin yazılı olarak bilgilendirilir. Jüri asıl üyelerinden herhangi birinin katılmaması halinde sınav, anabilim dalı başkanının çağrısı üzerine yedek üyenin katılımı ile yapılır. Bir başka yüksek öğretim kurumundan seçilen jüri üyesinin sınava katılmaması durumunda dışarıdan çağrılacak yedek üye göreve davet edilir. Yeterlik sınavı, anabilim dalı başkanlığı tarafından düzenlenir ve görevlendirilen jüri tarafından yürütülür.

Anabilim dalı başkanlığı, sınav yeri ve zamanını sınavdan bir hafta önce Enstitü Müdürlüğüne bildirir ve ilan eder. Sınav, Yönetim Kurulu kararının tebliğini izleyen günden başlayarak en geç bir ay içinde yapılır.

Doktora yeterlik sınavı, jüri tarafından yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Öğrencinin her bir bölümden en az 100 üzerinden 75 alması zorunludur. Yazılı sınavdan başarısız olan öğrenci sözlü sınava alınmaz. Sözlü sınavda başarısız olan öğrenci, yeterlik sınavından başarısız sayılır ve yazılı sınavı da tekrarlar. Yeterlik sınav tekrarında, jüri görevlendirme usul ve esasına tabi olarak, zorunlu haller dışında aynı jüri üyeleri tekrar görevlendirilir. Sınav evrakı anabilim dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

Tez izleme komitesi

Madde 44 — Yeterlik sınavında başarılı olan öğrenci için; Enstitü anabilim dalı başkanlığının teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Danışman; tez izleme komitesinin doğal üyesidir. Diğer iki üyeden biri aynı anabilim dalından, diğer üye ise farklı bir anabilim dalından konu ile ilgili öğretim üyelerinden seçilir. Tez danışmanı aynı zamanda tez izleme komitesinin de başkanıdır. Herhangi bir sebeple komite üyelerinden birinin ayrılması halinde yeni bir üye atanır. Eğer varsa ikinci tez danışmanı komite toplantılarına katılabilir.

Anabilim dalı başkanlığının teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile tez izleme komitesi üyeleri değiştirilebilir.

Tez önerisi savunması

Madde 45 — Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci; en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, Enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez önerisinin değerlendirildiği toplantıyı izleyen üç gün içinde ilgili Enstitüye tutanakla bildirilir.

Yönetim Kurulu, tez izleme komitesi kararını bu Yönetmeliğin 40 ıncı maddesindeki esaslar uyarınca inceler ve tez konusunu karara bağlar. Yönetim Kurulu, gerekli görmesi halinde gerekçeleri ile birlikte düzeltmeler talep edebilir.

Tez önerisi reddedilen öğrenci yeni bir tez konusu seçme hakkına sahiptir. Öğrenci, o anabilim dalında atanmış danışmanı dışında, Senatunun kabul ettiği yüksek lisans, doktora ve tıpta uzmanlık eğitimi değerlendirme ölçütleri ile belirlenen danışmanlık niteliklerine uygun başka öğretim üyesi olması şartına bağlı olarak, danışman değişikliği de talep edebilir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen bir öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren bir öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır.

Tez izleme komite raporu

Madde 46 — Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Komite, toplantı tarihini Ocak ve Temmuz aylarında belirler ve danışman aracılığı ile yazılı olarak öğrenciye bildirir. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez raporu, komite tarafından "başarılı" veya "başarısız" olarak değerlendirilir. Belirlenen takvimde rapor sunmayan öğrenci başarısız kabul edilir. Tez izleme komitesine sunulan rapor ve rapora ilişkin komite kararı anabilim dalı başkanlığı tarafından üç gün içerisinde Enstitüye iletilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

Madde 47 — Tez çalışması tamamlandığında tez, Enstitü yazım ilkelerine göre yazılır. Ciltsiz bir nüshası Enstitüye gönderilir. Yönetim Kurulunda tezin daha önce kabul edilen tez önerisine ve Enstitünün yazım ilkelerine uygunluğu incelenir. Yönetim kurulunca tez önerisine ya da tez yazım ilkelerine aykırılığı saptanan tezler gerekli düzeltmeler için iade edilir.

Adayın savunma sınavına alınabilmesi için hazırlanan tezin, bu Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen koşulları sağlamış olması şartı aranır.

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında öngörülen şartlara bağlı olarak tezin uygunluğunun tespit edilmesi halinde anabilim dalı başkanlığı, Enstitüye doktora tez jürisi önerir. Tez savunma jüri önerisi, tez izleme komitesi üyelerini kapsayacak şekilde ikisi Uludağ Üniversitesi dışındaki üniversitelerden olmak üzere en az yedi kişiden oluşan aday jüri üyelerinin isimlerini, sekiz nüsha tezle birlikte Enstitüye gönderir. Yönetim Kurulu, önerilen bu üyelerden üçü tez izleme komitesi üyesi olan öğretim üyelerinden ve en az biri Uludağ Üniversitesi dışındaki üniversitelerin öğretim üyelerinden olmak üzere beş asil ve iki yedek üyeden oluşan doktora tez jürisini oluşturur. Enstitü; görevlendirme yazılarını ve tezleri asıl ve yedek jüri

üyelerine, Yönetim Kurulu kararını ve sınav ile ilgili belgeleri ise anabilim dalı başkanlığına gönderir. Öğrenci de konuya ilişkin yazılı olarak bilgilendirilir.

Sınav, jüri üyelerinden herhangi birinin katılmaması halinde anabilim dalı başkanının çağrısı üzerine yedeğinin katılımı ile yapılır. Farklı yüksek öğretim kurumundan seçilen jüri üyesinin sınava katılmaması durumunda, dışarıdan olan yedek üye göreve davet edilir.

Anabilim dalı başkanlığı, sınavın yapılacağı gün ve saati Enstitü'ye bildirir ve en geç bir ay içinde Enstitünün belirlediği yerde sınavın yapılmasını sağlar.

Tez sınavı; tezin savunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavının, sözlü savunma ve soru-cevap bölümü dinleyiciye açık olur; dinleyicinin soru sorma yetkisi yoktur. Sınav süresi 60-90 dakika arasındadır.

Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri, tez hakkında salt çoğunlukla "kabul", "ret" veya "düzeltme" kararı verir. Tezi kabul edilen öğrencinin mezuniyet işlemleri yapılır. Tezi ret edilen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye gerekli düzeltmelerin yapılabilmesi için altı aya kadar ek süre verilir. Tez, zorunlu haller dışında belirtilen süre sonunda aynı jüri önünde tekrar savunulur. Bu savunma sınavında tezi ret edilen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

Sınav soru-cevap tutanağı, jüri üyelerinin tez ile ilgili kişisel raporları ve jüri ortak raporu Enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde Enstitü'ye tutanakla gönderilir.

İlişik kesme

Madde 48 — Aşağıdaki durumlarda öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir:

- Kayıt olduğu ilk yarıyıldan itibaren izinli hali saklı olmak kaydı ile kredili derslerinin tamamından başarısız olan (seminerlerden başarılı olsa dahi),
- Dört yarıyıl sonunda, kredili derslerini ve seminerlerini başarıyla tamamlayamayan,
- İki dönem üst üste kayıt yenilemeyen,
- Yeterlik sınavında üst üste iki kez başarısız olan,
- Tezi ret edilen, ancak lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve yeterlik sınavında başarısız olan bir öğrenci için, bu Yönetmeliğin 42 nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmü uygulanabilir.

Doktora diploması

Madde 49 — Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak şartıyla; doktora tezinin ciltlenmiş beş kopyasını jüri üyelerine verilmek üzere anabilim dalına ve üç kopyasını da ilgili Enstitüye sınava giriş tarihinden itibaren bir ay içinde teslim eden öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır.

Doktora diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu Enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik

Amaç

Madde 50 — Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında üstün bir uygulama ve yaratıcılığı, bağımsız araştırma yapmayı ve yeni sentezlere ulaşmayı amaçlayan bir yükseköğretim programıdır.

Dersler

Madde 51 — Sanatta yeterlik programı, 24 krediden az, 30 krediden fazla olmamak kaydıyla en az yedi adet ders, seminer ve uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser veya temsil gibi çalışmalardan oluşur.

Lisansüstü dersler, ilgili Enstitü ana sanat dalı başkanlığının teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir.

Süre

Madde 52 — Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi sekiz yarıyıldır. Ancak sanatta yeterlik programı ana sanat dalı başkanlığının teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile altı yarıyıldan tamamlanabilir.

Sanatta yeterlik programında öngörülen kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi dört yarıyıldır.

Kredili derslerini, seminerini ve uygulamalarını başarıyla bitiren; ancak tezini veya sergi, proje, resital, konser veya temsil çalışmasını süresinde tamamlayamadığı için sınava giremeyen öğrenciye, ilgili Enstitü ana sanat dalı başkanlığının teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile tezini, sergi veya proje çalışmasını jüri önünde savunması için en fazla dört yarıyıl ek süre verilebilir.

Ön yeterlik sınavı

Madde 53 — Ön yeterlik sınavı her yarıyılın sonunda olmak üzere yılda iki kez yapılır.

Derslerini ve seminerini başarı ile tamamlayan öğrenci en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar ön yeterlik sınavına girmek zorundadır.

Öğrenci; ön yeterlik sınavına girebilmek için Yükseköğretim Kurulu'nun kabul ettiği yabancı dillerin birinden (İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, Rusça) ÜDS' den, KPDS' den veya TOEFL' dan Senatonun belirleyeceği taban puanını almış olmalıdır.

Ana sanat dalı başkanlığı jüriye seçilecek üyelerin iki katına kadar üye ismini Enstitüye önerir. Jüri, en az biri başka bir yüksek öğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş kişiden oluşur. Danışman, jürinin doğal üyesidir. Yönetim Kurulu önerilen adaylar arasından asıl ve yedek jüri üyelerini belirler, görevlendirme yazılarını, Yönetim Kurulu kararını ve sınav ile ilgili belgeleri ana sanat dalı başkanlığına gönderir. Öğrenci de konuya ilişkin yazılı olarak bilgilendirilir. Sınav, jüri asıl üyelerinden herhangi birinin katılmaması halinde ana sanat dalı başkanının çağrısı üzerine yedek üyenin katılımı ile yapılır. Başka bir yüksek öğretim kurumundan seçilen jüri üyesinin sınava katılmaması durumunda, dışarıdan çağrılacak yedek üye göreve davet edilir. Ön yeterlik sınavı, ana sanat dalı başkanlığı tarafından düzenlenir ve görevlendirilen jüri tarafından yürütülür.

Ana sanat dalı başkanlığı, sınav yeri ve zamanını sınavdan bir hafta önce Enstitü Müdürlüğüne bildirir ve ilan eder. Sınav, Yönetim Kurulu kararının tebliğini izleyen günden başlayarak en geç bir ay içinde yapılır.

Ön yeterlik sınavı, jüri tarafından yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Öğrencinin her bir bölümden en az 100 üzerinden 75 alması zorunludur. Yazılı sınavdan başarısız olan öğrenci sözlü sınava alınmaz. Sözlü sınavda başarısız olan öğrenci, ön yeterlik sınavından başarısız sayılır ve yazılı sınavı da tekrarlar. Ön yeterlik sınav tekrarında; jüri görevlendirme usul ve esasına tabi olarak, zorunlu haller dışında aynı jüri üyeleri tekrar görevlendirilir. Sınav evrakı ana sanat dalı başkanlığınca ön yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde Enstitüye tutanakla bildirilir.

Tez izleme komitesi

Madde 54 — Ön yeterlik sınavında başarılı olan öğrenci için Enstitü ana sanat dalı başkanlığının teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Danışman; tez izleme komitesinin doğal üyesidir. Diğer iki üyeden biri aynı ana sanat dalından, diğer üye ise farklı ana sanat dalı öğretim üyeleri arasından seçilir. Tez danışmanı aynı zamanda tez izleme komitesinin de başkanıdır. Herhangi bir sebeple komite üyelerinden birinin ayrılması halinde yeni bir üye atanır. Eğer varsa ikinci tez danışmanı komite toplantılarına katılabilir.

Ana sanat dalı başkanlığının teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile tez izleme komitesi üyeleri değiştirilebilir.

Tez önerisi savunması

Madde 55 — Ön Yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde yapacağı çalışmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, Enstitü ana sanat dalı başkanlığınca tez önerisinin değerlendirildiği toplantıyı izleyen üç gün içinde ilgili Enstitüye tutanakla bildirilir.

Yönetim Kurulu, tez izleme komitesi kararını bu Yönetmeliğin 50 nci maddesindeki esaslar uyarınca inceler ve tez konusunu karara bağlar. Yönetim Kurulu, gerekli görmesi halinde gerekçeleri ile birlikte düzeltmeler talep edebilir.

Tez önerisi reddedilen öğrenci yeni bir tez konusu seçme hakkına sahiptir. Öğrenci, o ana sanat dalında atanmış danışmanı dışında, bu Yönetmeliğin 24 üncü maddesinde belirlenen danışmanlık niteliklerine uygun başka öğretim üyesi olması şartına bağlı olarak, danışman değişikliği de talep edebilir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen bir öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren bir öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

Madde 56 — Öğrenci; Enstitünün yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezi, sanat eseri, sergisi veya projesini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

Sanat eseri, sergi veya proje şeklindeki sanatta yeterlik tez çalışması tamamlandığında, tez veya çalışma ile ilgili bir metin, ciltsiz ve bir nüsha olarak Enstitüye gönderilir. Yönetim Kurulu, tezi veya çalışma ile ilgili metni daha önce kabul edilen tez önerisine ve Enstitünün yazım ilkelerine uygunluğu yönünden inceler. Yönetim Kurulunca tez önerisine ya da yazım ilkelerine aykırılığı saptanan çalışma gerekli düzeltmeler için iade edilir.

Adayın savunma sınavına alınabilmesi için hazırlanan tezin, bu Yönetmeliğin 40 ncı maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen koşulları sağlamış olması şartı aranır.

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında öngörülen şartlara bağlı olarak tezin uygunluğunun tespit edilmesi halinde, ana sanat dalı başkanlığı; Enstitüye, sanatta yeterlik jürisi önerir. Tez jüri önerisi; tez izleme komitesi üyelerini kapsayacak şekilde ikisi Uludağ Üniversitesi dışındaki üniversitelerden olmak üzere en az yedi kişiden oluşan aday jüri üyelerinin isimlerini ve tez, sergi, proje, resital, konser veya temsil çalışmasından veya çalışması ile ilgili metinden sekiz nüsha Enstitüye gönderir. Yönetim Kurulu önerilen bu üyelerden üçü tez izleme komite üyesi olan öğretim üyeleri ve en az biri Uludağ Üniversitesi dışındaki üniversitelerin öğretim üyelerinden olmak üzere beş asıl ve iki yedek üyeden oluşan sanatta yeterlik jürisini oluşturur. Enstitü; görevlendirme yazılarını ve çalışmaya ilişkin yazılı metni asıl ve yedek jüri üyelerine, Yönetim Kurulu kararını ve sınav ile ilgili belgeleri ana sanat dalı başkanlığına gönderir. Öğrenci de konuya ilişkin yazılı olarak bilgilendirilir.

Sınav, jüri üyelerinden herhangi birinin katılmaması halinde sınav ana sanat dalı başkanının çağrısı üzerine yedeğinin katılımı ile yapılır. Farklı yüksek öğretim kurumundan seçilen jüri üyesinin sınava katılamaması durumunda, dışarıdan olan yedek üye göreve davet edilir.

Ana sanat dalı başkanlığı, sınavın yapılacağı gün ve saati Enstitüye bildirir ve en geç bir ay içinde Enstitünün belirlediği yerde sınavın yapılmasını sağlar.

Sanatta yeterlik; savunma ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Yeterlik sınavının, sözlü savunma ve soru-cevap bölümü dinleyiciye açık olur; dinleyicinin soru sorma yetkisi yoktur. Sınav süresi 60-90 dakika arasındadır.

Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez, sergi, proje, resital, konser veya temsil hakkında salt çoğunlukla "kabul", "ret" veya "düzeltme" kararı verir. Sınav soru-cevap tutanağı, jüri üyelerinin tez ile ilgili kişisel raporlar ve jüri ortak raporu Enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde Enstitüye tutanakla gönderilir.

Sanatta yeterlik çalışması reddedilen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye gerekli düzeltmelerin yapılabilmesi için altı aya kadar ek süre verilir. Çalışma, zorunlu haller dışında bu süre sonunda aynı jüri önünde tekrar savunulur. Bu sınav sonunda da sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

Sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrencinin mezuniyetine Yönetim Kurulu karar verir.

Sanatta yeterlik diploması

Madde 57 — Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla varsa tez çalışmasının veya uygulamalı sanat eseri ile ilgili metinden ciltlenmiş beş kopyasını jüri üyelerine verilmek üzere anabilim dalına ve üç kopyasını da ilgili Enstitüye sınava giriş tarihinden itibaren bir ay içinde teslim eden öğrenci, sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır.

Sanatta yeterlik diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu Enstitü ana sanat dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

İlişik kesme

Madde 58 — Aşağıdaki durumlarda, öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir:

- Kayıt olduğu ilk yarıyıldan izinli hali saklı olmak kaydı ile kredili derslerinin tamamından başarısız olan (seminerlerden başarılı olsa dahi),
- Dördüncü yarıyıl sonunda, kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan,
- İki dönem üst üste kayıt yenilemeyen,
- Yeterlik sınavında üst üste iki kez başarısız olan,
- Tez çalışması ret edilen.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç

Madde 59 — Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programının amacı, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği ilgili alanlarda lisans diploması almış öğrencileri, lisans diploması almış oldukları programla ilgili ortaöğretim alanında öğretmen olarak yetiştirmek ve mesleki gelişimlerini sağlamaktır.

Kapsam

Madde 60 — Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programı, Yükseköğretim Kurulu'nun belirlediği ilgili alanlarda mezun öğrenciler için tezsiz yüksek lisans programı ile ilgili konuları kapsar.

Süre

Madde 61 — Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programı, 9/8/2004 tarihli ve 25548 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Uludağ Üniversitesi Kredili Önlisans ve Lisans Öğretim Yönetmeliğinde yer alan, yan alan ve çift alan hakkının kullanılmış olması saklı olmak kaydıyla üç yarıyla eş değer bir süreyi kapsar. Bu süre en fazla bir yarıyı uzatılabilir.

İlişik kesme

Madde 62 — Öngörülen süre sonunda derslerini tamamlayamayan öğrencinin Enstitü ile ilişkisi kesilir.

Bir yarıyıldaki kredisiz derslerinden başarılı olsalar bile kredili derslerin tümünden başarısız olan öğrencinin kaydı silinir.

Değerlendirme

Madde 63 — Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programlarında sınav, değerlendirme ve diğer ilgili uygulamalar, bu Yönetmeliğin "Beşinci Bölüm"ündeki tezsiz yüksek lisans hükümlerine tabidir.

Tezsiz yüksek lisans diploması

Madde 64 — Derslerini ve dönem projelerini başarı ile tamamlayanlar, ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans diploması almaya hak kazanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

Madde 65 — Enstitülerin eğitim-öğretim programlarındaki farklılıkların gerektirdiği konular ile bu Yönetmelikte yer almayan öğretim ve sınavlara ilişkin diğer konularda; Üniversitelerarası Kurul tarafından çıkarılan 1/7/1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği" hükümlerine göre, Enstitü Kurulu kararı ve Senatonun onayı ile düzenlenecek yönerge hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelikler

Madde 66 — 21/8/1995 tarihli ve 22381 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Öğretim ve Sınav Yönetmelikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 — Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, dörtten fazla öğrenciye danışmanlık yapan öğretim üyeleri bu Yönetmelikte belirtilen sayıya ininceye kadar başka bir öğrencinin danışmanlığını üstlenemezler.

Yürürlük

Madde 67 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 68 — Bu Yönetmelik hükümlerini Uludağ Üniversitesi Rektörü yürütür.